

Kursuse nimetus	Kõne ja väitlus
Kursuse tüüp	Mooduli „Praktilised suhtlemisoskused“ kursus
Eeltingimused kursusel osalemiseks	Läbitud mooduli “Praktilised suhtlemisoskused” 1. perioodi kursus
Kursuse maht (75-minutiline tund)	21 tundi
Kursuse toimumise aeg	11. klassi 2. õppeperiood

Kursuse lühikirjeldus

Kursus „Kõne ja väitlus“ keskendub suulise eneseväljenduse, eesmärgistatud kuulamise ja argumenteeritud esinemise ning tagasiside arendamisele.

Gümnaasiumi kõne- ja väitluskursusega taotletakse, et õpilane:

- väljendab ennast suulises keelekasutuses selgelt ja sobivalt;
- argumenteerib veenvalt ning oskab kaitsta oma seisukohti;
- rakendab kriitilist mõtlemist.

Kursuse sisu

Kõne kui suhtlusolukord. Kommunikatsioonimudel. Verbaalne ja mitteverbaalne suhtlus. Suhtlustõkked. Kõne veenvuse tegurid. Kehakeel. Argumenteerimine ja emotsionaalsus.

Kõne koostamine ja esitamine. Kõne kui suulise monoloogi ja dialoogi liigid (ettekanne, sõnavõtt, koosolek, läbirääkimised, väitlus, repliik vm). Kõne eesmärgid. Kõne osad. Suulise kõnesündmuse ettevalmistamise etapid. Näitlikustamine. Esinemishirm. Parakeel. Esinemisstiil ja -kultuur.

Kõne kuulamine ning kõnele reageerimine. Repliik ja küsimuste esitamine. Erinevad kuulajatüübid. Kuulamistakistused.

Väitlemine. Väitluse olemus. Jaatav ja eitav kaasus. Kaasuse ülesehitus: teema, tuumsõnad, definitsioon, kriteerium, argumentatsiooni struktuur, tõestusmaterjal, topos. Ümberlukkamine, taastugevdamine. Ristküsitlus. Kohtunikutöö ja tagasiside andmine

Õpitulemused

Kursuse lõpus õpilane:

- tunneb tüüpilisi suhtlusolukordi, kõne liike ning avalikule esinemisele esitatavaid nõudmisi;
- argumenteerib veenvalt ja oskab kaitsta oma seisukohti;
- moodustab ja esitab teemakohaseid küsimusi;
- koostab ning esitab eri liiki kõnesid (olmekõne, akadeemiline ja kohtukõne);
- teeb ettekande näitvahenditega;
- jälgib tolerantselt ja kriitiliselt diskussiooni ning annab tagasisidet.

Kursuse ülesehitus

Teema	Tundide arv
Teoreetiline taust	1
Kõne koostamine ja esitamine	5-6
Kõne kuulamine ja reageerimine	3-4
Väitlemine	10

Tagasiside meetodid ja kriteeriumid ning kursusehinde kujunemine

Tagasisidestamine toimub Saku Gümnaasiumi õppekava 3.osas sätestatud hindamise korralduse põhimõtete alusel.

Õpitulemusi hinnatakse numbriliselt viie palli süsteemis.

Kursusel saab õpilane neli hinnet. Kõigepealt hinnatakse kõne koostamist vastavalt etteantud juhistele (kirjalik). Seejärel hinnatakse kõne esitamist (suuline), kus õpilase esinemisjulgus ja -oskus on küll boonus, aga nende puudumine ei ole hinnet kahjustav. Kolmanda hinde saab õpilane tagasiside eest teiste kõnedele (kirjalik). Neljas hinne tuleb väitlusest ja on seega rühmatöö, ehkki isikliku aktiivsusega saab seda parandada (nii kirjalik kui suuline).

Hindamine on kujundav ehk siis palju arvestatakse õpilaste arengut. Nii võib tagasihoidlikum ja kirjutamises nõrgem õpilane saada hinde "5" samamoodi nagu hea esineja ning osav sõnaseadja, kui kursuse jooksul on näha selget paranemist, uute oskuste omandamist.

Kuna suulisel vastamisel (kõne esitamine ja väitlemine) on selle kursuse puhul suur roll, siis on väga vajalik tundides osalemine ja õigeaegne ettevalmistus.